

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Αρ. Φακ.: 19.01.002.002
Τηλ.: 22601160
Φαξ.: 22602746
Email: anloizou@ mof.gov.cy

16 Αυγούστου, 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ – ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών,

Ετοιμασία Προϋπολογισμού των Δήμων και
των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων, για το έτος 2023

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η παρούσα εγκύκλιος αποτελεί τη βάση για την ετοιμασία των Προϋπολογισμών (Π/Υ) των Δήμων και των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων, για το έτος 2023. Επισημαίνεται ότι, λόγω της ψήφισης του νέου νομοθετικού πλαισίου που αφορά στη μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι Π/Υ των Δήμων και των Αστικών Συμβουλίων Αποχέτευσης θα πρέπει να ετοιμαστούν σε μονοετή βάση, εφόσον από τον Ιούνιο 2024 αναμένεται να ισχύσουν τα όσα προβλέπονται από τον περί Δήμων Νόμο του 2022 (Ν.52(Ι)/2022) και τον περί Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης Νόμο του 2022, (Ν.37(Ι)/2022).
2. Το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του ημερομηνίας 27 Μαΐου 2022 ενέκρινε, στα πλαίσια του Στρατηγικού Πλαισίου Δημοσιονομικής Πολιτικής (ΣΠΔΠ) 2023 – 2025, τις κατευθυντήριες γραμμές και προτεραιότητες πολιτικής της κυβέρνησης για την επόμενη τριετία που καλύπτουν τόσο τη δημόσια υπηρεσία όσο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Το ΣΠΔΠ 2023 – 2025, το οποίο αποτελείται από τη Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής (ΔΚΣ), τη Δήλωση Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΔΔΣ) και τη Δήλωση Πολιτικής Απασχόλησης (ΔΠΑ) βρίσκεται αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών (www.mof.gov.cy).
3. Όπως είναι γνωστό, μετά την εισβολή στην Ουκρανία, η Δύση έχει επιβάλει άνευ προηγουμένου κυρώσεις στη Ρωσία και στη Λευκορωσία, οι οποίες, αναπόφευκτα, επιφέρουν άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις και κόστος, κυρίως στην ευρωπαϊκή οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου. Στο παρόν στάδιο, ο αρνητικός αντίκτυπος από την επιβολή κυρώσεων κατά της Ρωσίας, αλλά και των ανάλογων μέτρων που εφαρμόζει η Ρωσία, είναι δύσκολο να ποσοτικοποιηθεί, λόγω του ότι, η διάρκεια και έκταση των μέτρων δεν είναι καθορισμένη.

II. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟ 2022 ΚΑΙ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 2023

4. Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία δημιουργεί μεγάλη αβεβαιότητα στις οικονομικές προοπτικές της κυπριακής οικονομίας για το 2022 λόγω των σημαντικών οικονομικών σχέσεων με τη Ρωσία, με το τελικό αποτέλεσμα όμως να καθορίζεται από τη διάρκεια της εισβολής και τον οικονομικό αντίκτυπο από τις κυρώσεις. Παρόλα αυτά, η Κύπρος ξεκινά από ισχυρή θέση το 2022, αφού το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 5,5% το 2021. Η ανάπτυξη το 2022 θα υποστηριχθεί από την εγχώρια ζήτηση και θα ενισχυθεί από την υλοποίηση ενός σημαντικού αριθμού έργων επενδύσεων.

5. Μεσοπρόθεσμα, οι προοπτικές της οικονομίας παραμένουν θετικές με την οικονομία να αναμένεται να καταγράψει σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, η συνολική εικόνα της αγοράς εργασίας αναμένεται να βελτιωθεί. Οι επενδύσεις και η κατανάλωση αναμένεται να αποτελέσουν τους κύριους μοχλούς οικονομικής ανάπτυξης, υποστηριζόμενοι πρόσθετα από την εξωτερική ζήτηση. Ο τουρισμός από το 2024 αναμένεται να επανέλθει στα επίπεδα του 2019.

6. Τα κυριότερα μακροοικονομικά μεγέθη για τα έτη 2022-2023 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Κυριότερα Μακροοικονομικά Μεγέθη για τα έτη 2022-2023

	2022 %	2023 %
Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ	2,7	3,8
Εναρμονισμένος Ρυθμός Πληθωρισμού	4,1	1,5
Ποσοστό Ανεργίας	7,1	6,4

Πηγή: Υπ. Οικονομικών

7. Λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιονομικά περιθώρια, τα οποία επικεντρώνονται στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και στη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημοσίων οικονομικών, είναι εξαιρετικά σημαντικό, οι Προϋπολογισμοί τόσο των Δήμων, όσο και των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων για το 2023, να ετοιμαστούν με σύνεση και ορθολογισμό και να γίνει ιεράρχηση των προτεραιοτήτων πολιτικής. Πρόσθετα, οι δαπάνες θα πρέπει να είναι εντός των οικονομικών τους δυνατοτήτων, αντικατοπτρίζοντας ταυτόχρονα τις στρατηγικές κατευθύνσεις της κυβέρνησης και διασφαλίζοντας ότι τα μέτρα και οι δράσεις που περιλαμβάνονται σε αυτούς έχουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθεμένη αξία και είναι συναρτώμενα, όπου εφαρμόζεται, με τους στρατηγικούς στόχους της κυβέρνησης, όπως αυτοί απορρέουν από τη Δήλωση Κυβερνητικής Στρατηγικής που περιλαμβάνεται στο ΣΠΔΠ 2023-2025.

8. Επισημαίνεται ότι, στον Προϋπολογισμό μπορούν να περιλαμβάνονται μόνο όσες θέσεις έχουν ήδη αξιολογηθεί από το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού **μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους που προηγείται του Προϋπολογισμού**. Η αξιολόγηση αφορά την αποπαραγωγή θέσεων, την περίληψη νέων θέσεων ή αναβαθμίσεων θέσεων. Όσες θέσεις αξιολογούνται μετά την υπό αναφορά ημερομηνία, περιλαμβάνονται στον

Προϋπολογισμό του μεθεπόμενου έτους. Συνεπώς, για να είναι εφικτή η εξέταση αιτημάτων για περίληψη στον επόμενο Προϋπολογισμό, αυτά πρέπει να υποβάλλονται εγκαίρως και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Σχετική είναι η ταυτάριμη εγκύκλιος επιστολή μας, ημερομηνίας 20/6/2018.

III. ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2023

A. Δήμοι

Γενικές Κατευθυντήριες Γραμμές:

9. Πρόσφατα ψηφίστηκε από την ΒτΑ ο περί Δήμων Νόμος του 2022 (Ν.52(Ι)/2022), ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε ισχύ από 1/6/2024, με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Ενόψει αυτής της σημαντικής μεταρρύθμισης, αποφασίστηκε όπως, οι προϋπολογισμοί των Δήμων στην παρούσα φάση ετοιμαστούν σε **μονοετή βάση**, δηλαδή μόνο για το 2023, και όχι σε τριετή βάση. Οι προϋπολογισμοί των Δήμων για το έτος 2023 θα ετοιμαστούν σε **ενιαία βάση¹** (στη **βάση δεδουλευμένων** – accrual basis), λαμβάνοντας υπόψη το ύψος της κρατικής χορηγίας, το οποίο για το έτος 2023 παραμένει στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος. Στο **Παράρτημα Ι** επισυνάπτεται Πίνακας με τη χορηγία κατά Δήμο, όπως κατανεμήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, συνολικού ύψους €53.3 εκ. (περιλαμβανομένων των διαπύλιων), καθώς και η κατανομή της χορηγίας έναντι κατάργησης του επαγγελματικού φόρου, συνολικού ύψους €17.5 εκ.. Κατ' επέκταση, οι κρατικές χορηγίες που θα περιλαμβάνονται στους Προϋπολογισμούς των Δήμων, θα πρέπει να συνάδουν με τη συνημμένη κατανομή.

10. Τα πρότυπα έγγραφα του Προϋπολογισμού για το 2023 , μαζί με τις οδηγίες για συμπλήρωσή τους, έχουν αναρτηθεί ηλεκτρονικά για επεξεργασία στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών (www.mof.gov.cy).

11. Ενόψει της μεγάλης αβεβαιότητας που επικρατεί λόγω της πανδημίας και του πολέμου στην Ουκρανία, η οποία κατ'επέκταση επηρεάζει αρνητικά τα οικονομικά των Δήμων, για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού θα πρέπει να ληφθούν υπόψη, τόσο τα ταμειακά διαθέσιμα, όσο και η δυνατότητα είσπραξης των εσόδων. Οι Προϋπολογισμοί πρέπει να διέπονται από την Αρχή του Ισοσκελισμένου Προϋπολογισμού, δηλαδή τα προϋπολογιζόμενα έσοδα από τη λειτουργία του Δήμου, συμπεριλαμβανομένης και της κρατικής χορηγίας πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για τη λειτουργία του. Η ταμειακή ροή θα πρέπει να παρουσιάζει θετικό ή μηδενικό υπόλοιπο, για εξασφάλιση της βραχυχρόνιας ρευστότητας, δηλαδή ο Δήμος να μπορεί να ανταποκριθεί άμεσα στις υποχρεώσεις του περιλαμβανομένων και των αποπληρωμών των δανείων του.

Ειδικές Κατευθυντήριες Γραμμές:

Έσοδα

12. Οι εκτιμήσεις για τα έσοδα θα πρέπει να είναι ρεαλιστικές και να λαμβάνουν υπόψη την παρούσα οικονομική κατάσταση, τις εκτιμήσεις για την πορεία της οικονομίας αλλά και την εισπρακτική δυνατότητα του Δήμου. Σημειώνεται ότι, για τις εκτιμήσεις των εσόδων θα

¹ Άρθρο 93(3), Ν.20(Ι)/2014

πρέπει να δίδονται λεπτομέρειες των κυριότερων παραμέτρων με βάση τις οποίες έγιναν οι υπολογισμοί. Επιπλέον, οι σημαντικές αυξομειώσεις θα πρέπει να επεξηγούνται επαρκώς και να αναφέρεται κατά πόσον η αυξομείωση οφείλεται σε νομοθετική ρύθμιση, ή στην εισαγωγή νέων μέτρων, κ.λ.π.. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στα καθυστερημένα έσοδα για τα οποία θα πρέπει να προωθηθούν οι αναγκαίες διαδικασίες για είσπραξή τους και ο κάθε Δήμος θα πρέπει να περιλάβει στο επεξηγηματικό σημείωμα, τις ενέργειες στις οποίες έχει προβεί για το σκοπό αυτό.

Δαπάνες

13. Οι δαπάνες, θα πρέπει να υπολογίζονται με ορθολογισμό, ακρίβεια και συνέπεια, στα πλαίσια πάντοτε των οικονομικών δυνατοτήτων του Δήμου. Ειδικότερα, αναφέρονται τα ακόλουθα:

13.1 Σχέδια Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης Προσωπικού – Επεξηγήσεις

Σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 88.581 και ημερομηνία 15/11/2019, με την εφαρμογή της Β' φάσης του ΓεΣΥ από 1/6/2020, τα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των Δήμων, θα πρέπει να έχουν καταρτηθεί.

Σύμφωνα με την ίδια Απόφαση, οποιεσδήποτε υφιστάμενες συμβατικές ή/και κανονιστικές υποχρεώσεις των οργανισμών για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προς το προσωπικό τους, **οι οποίες δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ**, δύναται να συνεχίσουν να παρέχονται, μέσω μετεξέλιξης των υφιστάμενων Ταμείων Υγείας σε Ταμεία Συμπληρωματικών Παροχών ή άλλων διεργασιών, μετά από σχετική συμφωνία μεταξύ των Συμβουλίων των οργανισμών και εκπροσώπων των εργοδοτουμένων. Ειδικότερα:

- Τα σχέδια συμπληρωματικής περίθαλψης δύναται να περιλάβουν μόνο υπηρεσίες και βαθμό κάλυψης που παρείχε ο κάθε Οργανισμός πριν την εφαρμογή του ΓεΣΥ και που δεν καλύπτονται από το ΓεΣΥ, όχι πρόσθετες υπηρεσίες ή 100% κάλυψη αν προηγουμένως η κάλυψη που παρείχετο ήταν μικρότερη.
- Τα συμπληρωματικά σχέδια δεν θα πρέπει να καλύπτουν τις συμπληρωμές σε υπηρεσίες που καλύπτονται από το ΓεΣΥ ή εναλλακτικά φάρμακα που δεν παρέχονται από το ΓεΣΥ ούτε κοσμητικές θεραπείες.

Οι εν λόγω υποχρεώσεις δύναται να επαναξιολογούνται και να αναπροσαρμόζονται. Για τυχόν διαφορές μεταξύ των ενδιαφερομένων θα ακολουθούνται οι πρόνοιες του Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων.

13.2 Αναπτυξιακά Έργα

Η διαδικασία αξιολόγησης δημοσίων επενδυτικών έργων, προκύπτει από τα άρθρα 82-89 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν 20(Ι)/2014) και εφαρμόζεται από το 2016 για όλα τα νέα έργα που προτείνουν τα Υπουργεία και οι τοπικές Αρχές για ένταξη στον Κρατικό Προϋπολογισμό. Στα πλαίσια αυτά, για τα νέα έργα θα πρέπει να γίνεται αξιολόγηση, με την οποία θα διαφαίνεται ότι το έργο είναι οικονομικά προσιτό² και οικονομικά βιώσιμο³, έχει υψηλή προστιθέμενη αξία, συνάδει με τις

² Η οικονομική προσιτότητα εξετάζεται από τη ΓΔ Ανάπτυξης μέσω του Σημειώματος Έργου.

προτεραιότητες πολιτικής του Δήμου και κατ' επέκταση με τη γενικότερη κυβερνητική πολιτική.

Ενόψει όμως της επικείμενης εφαρμογής της μεταρρύθμισης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προτρέπονται οι Δήμοι όπως στον Προϋπολογισμό τους περιλάβουν μόνο τα έργα που κρίνονται αφενός απαραίτητα, αλλά και ώριμα, και υπάρχουν προς τούτο τα ρευστά διαθέσιμα για την υλοποίησή τους, εντός των επόμενων ετών. Όλα τα άλλα έργα που ο Δήμος προτίθεται να υλοποιήσει μακροπρόθεσμα δύναται να παρουσιάζονται στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα, για σκοπούς ενημέρωσης.

13.3 Υπερωριακή Απασχόληση

Θα πρέπει να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για καλύτερο προγραμματισμό και ανακατανομή καθηκόντων, έτσι ώστε οι δαπάνες για υπερωρίες να περιορίζονται στον ελάχιστο δυνατό βαθμό. Οι Δημοτικοί Γραμματείς θα πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα, περιλαμβανομένης και της ανακατανομής του προσωπικού ή και διαρθρωτικών αλλαγών έτσι ώστε η υπερωριακή απασχόληση να εξαλειφθεί ή να περιοριστεί στο ελάχιστο δυνατό.

13.4 Αγορά Υπηρεσιών

Για το θέμα είναι σχετικές οι Εγκύκλιοι του Υπουργείου Οικονομικών (αρ.1372/ ημερ.17.09.2008, αρ.1517/ ημερ.14.05.2015, αρ.1532/ ημερ.11.02.2016, αρ.1561 και ημερ.28.11.2017 και αρ.1588/ ημερ.22.03.2019) και του Γενικού Λογιστηρίου (αρ.1767/ ημερ.16.06.2017) στις οποίες δίνονται πλήρεις και σαφείς οδηγίες αναφορικά με τις περιπτώσεις που συνάπτεται σύμβαση αγοράς υπηρεσιών, καθώς και οι διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται για αποφυγή δημιουργίας υπαλληλικής σχέσης μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών.

13.5 Κοινωνικές και Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Οι πρόνοιες για τις κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις θα πρέπει να αξιολογούνται ετήσια και να περιλαμβάνονται μόνο όσες πραγματικά συνεισφέρουν στην προώθηση/ανάπτυξη του Δήμου και στην παράδοση του τόπου.

13.6 Χορηγίες προς Τρίτους/Εισφορές σε άλλους οργανισμούς για σκοπούς λειτουργίας

Τόσο οι δικαιούχοι, όσο και το ύψος της χορηγίας που παραχωρείται πρέπει να επανεξετάζεται ετήσια και να παραχωρείται σύμφωνα με τις οικονομικές ανάγκες των δικαιούχων αλλά και την οικονομική δυνατότητα του Δήμου, **στη βάση κριτηρίων και προτεραιοτήτων**, καθώς και μετά από εξέταση των οικονομικών καταστάσεων των δικαιούχων.

13.7 Έξοδα Φιλοξενίας και Δημοσίων Σχέσεων

Θα πρέπει να χορηγούνται με φειδώ και πάντοτε εντός των οικονομικών δυνατοτήτων των Δήμων.

³ Η οικονομική βιωσιμότητα εξετάζεται από το Υπουργείο Οικονομικών μέσω του Προϋπολογισμού του κάθε Δήμου.

13.8 Συνταξιοδοτικά Σχέδια

Οι Αναλογιστικές Μελέτες θα πρέπει να επικαιροποιούνται και οι εισηγήσεις που προτείνονται σε αυτές θα πρέπει να εφαρμόζονται από τους Δήμους, με περίληψη των σχετικών προνοιών στον Προϋπολογισμό. Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να συσσωρεύονται αναλογιστικά ελλείμματα και όπου υπάρχουν, επιβάλλεται η λήψη μέτρων για μείωση τους.

Οφειλές προηγούμενων ετών

14. Η συσσώρευση υποχρεώσεων, αποτελεί υψηλό δημοσιονομικό κίνδυνο και θα πρέπει να καθορίζεται χρονοδιάγραμμα σταδιακής εξόφλησής τους. Οι οφειλές προηγούμενων ετών περιλαμβάνονται στον Πίνακα Α2 Ταμειακή Ροή. **Στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα, μεταξύ άλλων θα πρέπει να γίνεται ανάλυση του ύψους των οφειλών προηγούμενων ετών και να περιλαμβάνεται χρονοδιάγραμμα εξόφλησής τους.**

Παρατραβήγματα στις τράπεζες

15. Τα τραπεζικά παρατραβήγματα σκοπό έχουν την κάλυψη της εποχικής ρευστότητας, δηλαδή την κάλυψη της χρονικής υστέρησης μεταξύ εισπράξεων και πληρωμών. Το Υπουργείο Οικονομικών δεν προτίθεται να παραχωρεί **εγκρίσεις για μετατροπές παρατραβηγμάτων σε δάνεια για κάλυψη λειτουργικών δαπανών.**

Διαγραφές Χρεωστών

16. Οι εκπτώσεις/μειώσεις/διαγραφές που παραχωρούνται στους δημότες και που περιλαμβάνονται στις διαγραφές χρεωστών να αναλύονται στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα, όπως και τα κριτήρια με βάση τα οποία παραχωρούνται για σκοπούς διαφάνειας.

Δημιουργία Νέων Άρθρων

17. Σε περίπτωση που υπάρχει ανάγκη για δημιουργία νέων άρθρων, αυτά να περιληφθούν σε ξεχωριστή κατάσταση, η οποία επισυνάπτεται στο **Παράρτημα II**. Για σκοπούς υπολογισμού των συνόλων, οι πιστώσεις για τα νέα άρθρα θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε υφιστάμενα άρθρα. Όταν το αίτημα εξεταστεί και κριθεί αιτιολογημένη η δημιουργία νέου άρθρου, τότε θα ενσωματώνεται στον προϋπολογισμό του Δήμου με σχετική αναπροσαρμογή.

Επεξηγηματικό Υπόμνημα - Αιτιολόγηση Δαπανών και Εσόδων

18. Ο Προϋπολογισμός για το 2023 θα πρέπει να συνοδεύεται από Επεξηγηματικό Υπόμνημα το οποίο να περιλαμβάνει πλήρεις επεξηγήσεις / αναλύσεις / στοιχεία για το κάθε κονδύλι, ώστε να διευκολύνεται η εξέτασή του, με εξαίρεση τα κονδύλια των οποίων η δαπάνη είναι αυτονόητη (π.χ. ηλεκτρισμός), εκτός εάν υπάρχουν σημαντικές αυξομειώσεις. Να τονιστεί ότι, οι επεξηγήσεις θα πρέπει να είναι σύντομες αλλά περιεκτικές και να υπάρχει ομοιομορφία, τόσο στη συνολική παρουσίαση όσο και στο λεκτικό των κειμένων.

18.1 Στις περιπτώσεις που κάποιο άρθρο καλύπτει συγκεκριμένη δραστηριότητα, η οποία κατανέμεται σε επιμέρους δαπάνες (λειτουργικές, συντηρήσεις κλπ.), όπως για παράδειγμα λειτουργία και συντήρηση Κολυμβητηρίου, Βιβλιοθήκη, Χορωδία, τότε αυτές θα πρέπει να αναλύονται λεπτομερώς στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα.

18.2 Στις περιπτώσεις που κάποιο συγκεκριμένο κονδύλι περιλαμβάνει πιστώσεις για κατανομή σε διάφορες οντότητες ή σκοπούς, π.χ. εισφορές σε τρίτους, κοινωνικές εκδηλώσεις κ.λ.π., η ανάλυση να γίνεται σε Πίνακα όπου θα καταγράφεται το ύψος των πιστώσεων, οι δικαιούχοι και η απαιτούμενη αιτιολόγηση της δαπάνης.

Δεσμεύσεις - Πίνακας Α11

19. Στον Πίνακα να καταγράφονται όλες οι δεσμεύσεις του Δήμου για το 2023. Δέσμευση, ορίζεται οποιαδήποτε υποχρέωση έχει αναλάβει ο Δήμος και έχει υποχρέωση για πληρωμή της τα επόμενα έτη (μεσοπρόθεσμα ή/μακροπρόθεσμα).

Να επισημανθεί ότι, απαιτείται η συμπλήρωση του Πίνακα, εκτός στην περίπτωση που δεν υπάρχει καμιά Δέσμευση, όπου θα πρέπει να γίνεται σχετική αναφορά.

Θέματα Προσωπικού και Απασχόλησης

20. Η Πολιτική Απασχόλησης αποσκοπεί στη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και στην επίτευξη ενός αποδοτικού και αποτελεσματικού ευρύτερου δημόσιου τομέα, μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

20.1 Στο ύψος των απολαβών του προσωπικού για την ετοιμασία του Προϋπολογισμού του κάθε Δήμου για το 2023 **θα λογίζονται, τόσο οι ετήσιες προσαυξήσεις** με βάση την υφιστάμενη προσαύξηση που αναλογεί σε κάθε μισθολογική κλίμακα που είναι τοποθετημένο το προσωπικό, όσο και η αναπροσαρμογή του δείκτη της Αυτόματης Τιμαριθμικής Αναπροσαρμογής⁴ (ΑΤΑ).

20.2 Στις περιπτώσεις που ενσωματώθηκε στους βασικούς μισθούς 27,99% του τιμαρίθμου και το σύνολο των γενικών αυξήσεων, κατ' αναλογία του Νόμου 56(Ι)/2018, ο τιμαριθμός εκτιμάται ότι θα διαφοροποιηθεί ως ακολούθως:

	Συνολικό % τιμαρίθμου	Κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος για βασικούς μισθούς κάτω από €15.411,21
2022	2,56%	€395
2023	4,87%	€751

20.3 Για τους αξιωματούχους που το τιμαριθμικό τους επίδομα υπολογίζεται κατ' αναλογία του τιμαρίθμου των Μελών της Βουλής, το τιμαριθμικό επίδομα εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 19,42% για το 2023.

⁴ Οι μισθοί θα αναπροσαρμοστούν με την καταβολή του πενήντα τοις εκατό (50%) της αύξησης του υποκείμενου δείκτη της ΑΤΑ του έτους που προηγείται. Συγκεκριμένα τα επιδόματα που αναπροσαρμόζονται λόγω τιμαρίθμου, οι μισθοί και οι συντάξεις θα αναπροσαρμόζονται, την 1η Ιανουαρίου έκαστου έτους, ως ακολούθως:

(i) Καταβολή του 50% του ποσοστού της αύξησης του υποκείμενου δείκτη της ΑΤΑ κατά το έτος που προηγείται του έτους αναφοράς σε σχέση με το προηγούμενο έτος του έτους αναφοράς.

(ii) Η πιο πάνω αναπροσαρμογή θα αναστέλλεται σε περίπτωση που κατά το δεύτερο και τρίτο τρίμηνο του έτους που προηγείται του έτους αναφοράς ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης σε πραγματικούς όρους διορθωμένος ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις είναι αρνητικός.

20.4 Στις περιπτώσεις που ενσωματώθηκε στους βασικούς μισθούς 220% του τιμάριθμου και 44,447% των γενικών αυξήσεων, κατ' αναλογία του Νόμου 50(Ι)/2005, ο τιμάριθμος εκτιμάται ότι θα διαφοροποιηθεί ως ακολούθως:

	Συνολικό % τιμάριθμου	Κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος για βασικούς μισθούς κάτω από €12.040,95
2022	31,28%	€3.766
2023	34,23%	€4.122

20.5 Στις περιπτώσεις που δεν ενσωματώθηκαν οι τιμαριθμικές αυξήσεις στους βασικούς μισθούς, ο τιμάριθμος εκτιμάται ότι θα διαφοροποιηθεί ως ακολούθως:

	Συνολικό % τιμάριθμου	Κατώτατο όριο τιμαριθμικού επιδόματος για βασικούς μισθούς κάτω από €3.762,48
2022	320,05%	€12.042
2023	329,50%	€12.397

Κενές και Κενωθείσες Θέσεις

21. Α. Για τις κενές θέσεις κατά το έτος 2022 καθώς και για τις κενωθείσες θέσεις του έτους 2023 να γίνει πρόνοια στο έτος 2023 ως ακολούθως:

- 1) για τις θέσεις πρώτου διορισμού καθώς και για τις θέσεις αξιωματούχων με καθορισμένη ηλικία αφυπηρέτησης η πρόνοια θα είναι **τρεις (3) μήνες**, είτε
 - i. στον εισαγωγικό βαθμό της κλίμακας/ συνδυασμένης κλίμακας/ πάγιο μισθό ή
 - ii. στη μειωμένη κλίμακα εισδοχής, όπου εφαρμόζεται
- 2) για τις θέσεις προαγωγής ή πρώτου διορισμού και προαγωγής η πρόνοια θα είναι **έξι (6) μήνες** στον εισαγωγικό βαθμό της κλίμακας/ συνδυασμένης κλίμακας, εκτός και αν η θέση έχει κενωθεί μετά τον **Ιούλιο**, οπότε και η πρόνοια θα είναι για τους εναπομείναντες μήνες.

22. Περαιτέρω, η πολιτική για την παραχώρηση επιδομάτων και υπερωριακής αποζημίωσης για το 2023 δεν διαφοροποιείται σε σχέση με το 2022.

23. Στο **Παράρτημα III**, παρατίθενται αναλυτικά, οι κατευθυντήριες γραμμές για τα θέματα προσωπικού και την πολιτική απασχόλησης. Επισημαίνεται ότι τα επιδόματα/ ωφελήματα που αναφέρονται είναι αυτά που ισχύουν και εφαρμόζονται στον κρατικό τομέα, ορισμένα από αυτά τυγχάνουν εφαρμογής και στους Δήμους, ενώ υπάρχουν κάποια που εφαρμόζονται μόνο στις ΑΤΑ. Συνεπώς, όλα τα επιδόματα να καταγραφούν στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα που θα συνοδεύει τον Προϋπολογισμό (δηλαδή κατά θέση, ύψος επιδόματος, αριθμό ατόμων που λαμβάνουν το επίδομα και την αιτιολογία με βάση την οποία παραχωρούνται). Στο Επεξηγηματικό Υπόμνημα θα πρέπει να αιτιολογούνται και τυχόν υπερωρίες.

24. Τα στοιχεία του προσωπικού για το 2023 θα πρέπει να παρουσιάζονται στους πέντε Πίνακες Α12.1- Α12.5 όπου ο Πίνακας Α12.1 παρουσιάζει στοιχεία του μόνιμου προσωπικού, οι Πίνακες Α12.2, Α12.3 και Α12.4 παρουσιάζουν στοιχεία για τους αορίστου και ορισμένου χρόνου εργοδοτούμενους, μόνιμο ωρομίσθιο/εργατικό προσωπικό και

εποχικό ωρομίσθιο/εργατικό προσωπικό αντίστοιχα, ενώ ο Πίνακας Α12.5 παρουσιάζει τις αφυπηρετήσεις του προσωπικού για το 2023.

IV. ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2023– ΑΣΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΝ

Γενικές Κατευθυντήριες Γραμμές:

25. Ο Προϋπολογισμός των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων , θα υποβληθεί σε μονοετή βάση, δηλαδή μόνο για το έτος 2023.

26. Οι Προϋπολογισμοί των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων, θα πρέπει να υποβληθούν στα πρότυπα έγγραφα, τα οποία συμφωνήθηκαν με το Υπουργείο σας. Να σημειωθεί ότι, για σκοπούς ομοιομορφίας και ευκολότερης εξέτασης των Προϋπολογισμών, θα πρέπει να τονιστεί στα Συμβούλια, ότι **η χρήση των πρότυπων Πινάκων είναι υποχρεωτική**.

27. Οι Προϋπολογισμοί θα πρέπει να διέπονται από την Αρχή του Ισοσκελισμένου ή του Πλεονασματικού Προϋπολογισμού, δηλαδή τα προϋπολογιζόμενα έσοδα θα πρέπει να καλύπτουν τουλάχιστον τις προϋπολογιζόμενες λειτουργικές δαπάνες και να υπάρχει περιθώριο για κάλυψη τυχόν απρόβλεπτων δαπανών. Η ταμειακή ροή θα πρέπει να παρουσιάζει θετικό ή μηδενικό υπόλοιπο για εξασφάλιση της βραχυχρόνιας ρευστότητας, δηλαδή το Συμβούλιο να μπορεί να ανταποκριθεί άμεσα στις υποχρεώσεις του, περιλαμβανομένων και των αποπληρωμών των δανείων του. Οποιοδήποτε θετικό υπόλοιπο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων.

Ειδικές Κατευθυντήριες Γραμμές:

28. Ισχύουν οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 11 έως 17 του Μέρους III πιο πάνω, όπου εφαρμόζονται και σε ό,τι αφορά τα θέματα προσωπικού και απασχόλησης ισχύουν οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στις παραγράφους 18 έως 22 του Μέρους III πιο πάνω, όπου εφαρμόζονται.

V. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

29. Ο Προϋπολογισμός για το 2023 τόσο των Δήμων όσο και των Αστικών Συμβουλίων Αποχετεύσεων, θα πρέπει να υποβληθεί στους Υπουργούς Οικονομικών και Εσωτερικών, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (σε memory stick ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο), στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις που παρατίθενται πιο κάτω, μαζί με τα αναγκαία υποστηρικτικά έγγραφα, **το αργότερο μέχρι τις 24 Οκτωβρίου 2022**.

- ο ansolomou@rapd.mof.gov.cy (ΥΠΕΣ)
- ο mkakkoura@rapd.mof.gov.cy και
- ο skyriakidou@rapd.mof.gov.cy,
- ο akoulermou@rapd.mof.gov.cy } (ΥΠΟΙΚ – Δ/ση Προυπολογισμού)
(ΤΔΔΠ)
- ο gk@treasury.gov.cy (Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας)

Σημειώνεται ότι, στο Υπουργείο Οικονομικών θα αποστέλλονται δύο αντίγραφα (ένα για τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και ένα για το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και

Προσωπικού). Περαιτέρω, οι Προϋπολογισμοί πρέπει να κοινοποιούνται **μόνο ηλεκτρονικά** στο Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας.

30. Τέλος αναφέρεται ότι, η ημερομηνία υποβολής των Προϋπολογισμών θα πρέπει να τηρηθεί αυστηρά έτσι ώστε το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών, να έχει το χρονικό περιθώριο να τους εξετάσει, έτσι ώστε να εγκριθούν πριν το τέλος του έτους, για να αποφευχθεί η χρήση των δωδεκατημορίων.

31. Παρακαλείσθε όπως κοινοποιήσετε την παρούσα εγκύκλιο - επιστολή σε όλους τους Δήμους και Αστικά Συμβούλια Αποχετεύσεων.

(Μελίνα Κατσουνωτού)
για Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Οικονομικών

Κοιν.: Γενικό Ελεγκτή,
Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας,
Διευθύντρια Τμήματος Δημόσιας Διοικήσεως και Προσωπικού,
Πρόεδρο Ένωσης Δήμων.